

Maşallah Məftun

Azərbaycan 44 günlük Vətən Müharibəsində işğalçı Ermənistan üzərində qələbə çalaraq sübut etdi ki, Azərbaycan adlı qalib ölkə var və yaşayır.

Bu günlərdə gürcü əsilli iki xalqın bir şairi kimi tanınan tərcüməçi, şair Giya Paçxataşvilinin yeni kitabı işıq üzünə çıxmışdır. "Givinin Qarabağnaməsi" adlı bu kitab zəfərlə başa çatmış ikinci Qarabağ müharibəsinin 44 günlük ölüm-dirim müharibəsinə həsr olmuş bu əsər 44 səhifədən ibarətdir. Qanlı savaşa qonşularımızın cavabını verən, qisası qiyamətə qoymayan igid qəhrəmanlarımız haqqında şeir nümunələri kitabda yer almışdır. Ötən əsrin əvvəllərindən başlayan qətləymlər, soyqırımlar bu günədək xalqımızın genofonuna təsir etmiş, səbr kasası daşmış və düşməni lazımı qaydada yerində oturtmuşlar.

Rəzil düşmənin artıq sonu çatmış, başı it başı kimi əzilmişdir.

Givi Paçxataşvili 1961-ci il yanvarın 29-da Qax rayonunun Qax-gürcü kəndində anadan olmuşdur. Bakı şəhərindəki Respublika Kor Uşaqlar üçün orta internet məktəbini bitirən Giya 1981-ci ildə ali məktəbə qəbul olur və Respublikanın birinci katibi Heydər Əliyevin sərəncamı ilə seçilmiş qrupun daxilində M.V. Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinə təyinat alır. 1985-ci ildə universitetin jurnalistika fakültəsini qırmızı diplomla bitirib.

2004-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin göstərişi ilə Az.TV tərəfindən Giyanın həyat və yaradıcılığında bəhs edən "Ağ adam" sənədli filmi çəkilib. 2009-cu ildə İTV-nin istehsalı olan "Fostor adam" filmində o baş rola çəkilmişdir. 2021-ci ildə 60 illik yubileyi ilə əlaqədar Giya Paçxataşvili haqqında Gürcüstanın lahiyəsi çərçivəsində növbəti "Givi" sənədli filmi tamaşaçılara təqdim olunmuşdur. Givi Azərbaycanda yaşayan ən çox tanınan Aibinosdur. 70 -ə yaxın tərcümə 10-dan yuxarı şeir kitabının müəllifidir. Bu xırda tanışlıqdan sonra "Givinin Qarabağnaməsi" kitabı haqqında bildiklərimi Givisevərlərlə bölüşmək istərdim.

"Givinin Qarabağnaməsi" kitabı Azərbaycanın ikinci Qarabağ Zəfər bayramı ildönümündə buraxılan ən gözəl təhvilərdən biridir. Kitabın içindəki şeirləri oxuduqca şairin müharibə mövzusunda, döyüşlərdə gedən məqamlara necə yaxın olmasının bir daha şahidi olursan. Müəllif "Sən əsgər atasısan" şerini şair dostu Famil Hacısoya həsr etmişdir:

İKİ XALQIN BİR ŞAIRİ

*Siqaretin közündə tüstülənin həyəcan,
Sınırlarda döyüşür düşmənlə
Azərbaycan.
Savalanla birlikdə məqsədə çatarsan
Sən əsgər atasısan!*

Bu şeir parçasında hər misranın alt qatı var. Şairin bu anlarda sözünü əsgər atasına deməklə hansı hissləri yaşamasını necə hiss etməyə bilərsən. "Savalanla birlikdə məqsədə çatarsan, Sən əsgər atasısan" misraları qan yaddaşımızın yepyeni təzahürü deyilmi?

...Şair bu gün 30 ilə yaxın erməni işğalında olmuş Qarabağı azad edən Azərbaycan əsgərinə girovluqda olan bölünmüş Azərbaycanla bağlı mesaj göndərir. Əqidə, ümüd, qeyrət və inam burada göz önündədir. Şerinin növbəti parçasında şair həm dostuna, həm də minlərlə oğul və qızları ordu da döyüşən valideynlərə müraciətini gizlətmir:

*Öyün ki, ön cəbhədə vuruşan övladın var,
Onun igidliyində şanlı şair adın var:
Yağları həmlənlə yurdundan atasısan -
Sən əsgər atasısan!*

Bu misraları oxuduqca kim arzula-maz ki, oğlu əsgər olmasın, hamı istər oğlu olsun və əsgər getsin. Vətənin əsgəri olmaq şərəf işidir.

"Havadan qələbə qoxusu gəlir" şerində türkün iradəsi qarşısında düşmənin zəlif vəziyyətdə düşəcəyini şair belə tərənnüm edir:

*Qarabağ büsbütün hünər meydanı,
Tülkünü qovmaqda igid aslanım.
Yağıdan leş olmaq qorxusu gəlir -
Havadan qələbə qoxusu gəlir.*

Möhtəşəm türk tarixini bilmək bizim borcumuzdur. Türk tarixən apardığı məqsədyönlü döyüşlərində hər vaxt nəticəni öncədən hesablamışdır. Nəticəni bilməyən sərkərdənin müharibəni başlamağa heç haqqı yoxdur. Tarixdən bilir ki, farsizm, rasizm türkün qarşısında ləkəli oyunlar aparmışlar. Xırda tayfalarından ibarət olan Hindistandan gələn haylar (ermənilər) bunların əlində oyuncaq olmuşlar. Bu oyuncaq tayfaları, qəbilələri illərlə, əsrlərlə türkün tikəsiylə şişib türkə qarşı meydan oxumağa başlayıblar. Rus imperatorları bu hayları İrandan, Suriyadan, İraqdan, Livandan ikiye böldükləri "Sovet Azərbaycanı"na gətirmiş, türkləri əbədi və əzəli torpaqlarından qovmuş erməniləri burada məskunlaşdırmışlar.

Həmin ermənilər illərlə rusun yalını yemiş və yalın sahibinin köməyi ilə qanlar tökə-tökə ocaqlarımızı söndürmüş, ərazilərimizi işğal etmişlər. Milyonlarla soydaşlarımızı işğəncələrlə qətlə yetirmişlər.

Əsas məqsədimizdən kənara çıxmaq üçün şairin "Paşinyan"şerinə nəzər salaq. Onu udeyim ki, şeri müəl-

lif Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dilindən aldığı təəssüratdan yazmışdır:

*Siz tərəfə püskürdülər odlu su,
Hücum edir Azərbaycan ordusu...
Sən olmusan siyasətdə naşı-yan,
Paşinyan!*

Daha sonra növbəti parçada oxuyuruq:

*Ordunuzu sındırmışq belindən,
Telefonun düşmür sənin əlindən,
Yalvarışlar eşidilir dilindən...
Get, Makronun yan-yörəsin qaşı - yan,
Paşinyan!*

Şeirinin sonluğu maraqla bitir:

*Dünya bilir: kim haqsızdır -kim haqlı,
Ağzında su, dilin qıfilla bağlı,
Hamılıqla biz olduq Qarabağlı...
Əziyyətlə çək, meyitləri daşı-yan,
Paşinyan!*

Belə sadə lakonik şerlər hətta orta məktəb dərslərinə salına bilər.

Şairin vətənpərvərlik mövzusunda yazdığı "Givinin Qarabağnaməsi" kitabını elə-belə oxumaq mümkün deyil. "Şəki şəhidinin dilindən" şerində əsgərin anasına yazdığı məktubunda oxuyuruq:

*Raket, mərmə, partlayış,
Əsla qorxutmur məni...
Biz "iti qovan kimi"
Qovduq xain düşməni.*

*Söz vermişdim gedəndə
Qarabağı almağa.
Torpağı sevə-sevə
Orda şəhid olmağa.*

Hər bir şair faktı, epizodu, məqamı elə-belə yaradıcılığına gətirmir. Givinin yaradıcılığının gözəlliyi odur ki, onda özünəməxsus deyimlər də çoxdur.

Müharibənin 44 günlük gedişində Ali Baş Komandan İlham Əliyev hər gün müharibənin gedişiyə bağlı istər xalqımıza, istər xarici jurnalistlərə

müsahibə verirdi. Müsahibələrində Cənab Prezident bəzən çox sadə dildə "düşməni torpaqlarımızdan iti qovan kimi qovacağıq" deyirdi. Bu fikri son zamanlar yazıçılarımız, meyxanaçılarımız, şairlərimiz artıq öz repertuarlarına, əsərlərinə daxil etmişlər. Bu tədqiqəlayiq bir haldır. Hər bir şair mövzu seçərkən, şeir yazarkən mövzunun həyatı baxımdan diri olmasına, tarixi olmasına, müasir olmasına, həqiqətə uyğun olmasına çalışmalı və onu doğrultmalıdır. Ən başlıca odur ki, hər bir şair öz yaradıcılıq təsərrüfatını belə demək mümkündürsə oxucularına sevdirməlidir. Bu birbaşa müəllifin ən ali borcudur.

Bu yaxınlarda gənclik dostum Givi Paçxataşviliylə görüşməli oldum. Evinə dəvət etdi. Xatirə xanımın çay süfrəsinin qonağı oldum, dadlı təamlardan daddım. Evin hər küncündən qəzet, kitab nəşrlərinin iyisi gəlirdi.

Bir qədər darısqallıq hiss olunurdu. **-Sevindim başınızın üstündə krişanız var?**

-Necə də olmasın, mənim Bakıda çoxlu ürək dostlarım var, birisi də mətbuatımızın cəfakəş sədri, torpağını, vətəninə sevən Əflatun Amaşovdur.

-Əflatun müəllimi çoxtan tanıyırsız, bəlkə evi sizə o düzəldib...

80-ci illərdən tanıyıram, bir gün evsizliyimi ona dedim. Bildirdim ki, evsizliyəndən bezmişəm. Qiymətli qonaqlarım olurdu onları evim olmadığı üçün evimə gətirə bilmirdim. Siz də yaxşı bilirsiniz evsizlik nədir, çünki sizə bildiyim qədər eviniz yoxdur. İstədim müstəqil dövlətimizdən mən də yaxşıca yararlanım. Cavabı demək üçün üç gün Əflatun müəllim məndən vaxt istədi.

Bir gün zəng etdi ki, yanına gəlirəm. Bu sözdən sonra az qalırdı ürəyim paramparça olsun. İlahi özün mənə kömək ol, yalvarıram bəlkə də bu son yalvarışımды...

-Nə oldu kömək edə bildimi?

-Bəli kömək etdi, bax bu oturduğuz mənzilin siyahıya salınmasına Əflatun müəllim kömək etmişdir. Korlar üçün tikilən binadan mən də mənzil almış oldum. Şükürlər olsun ki, artıq mənim Bakıda evim var.

Bu il şair-tərcüməçi Givi Paçxataşvilinin 60 illik yubileyi ildir. Gürcü əsilli iki xalqın bir şairi olan dostumuz Givinin sənətin yolunda zəhməti və çalışqanlığına yaxından bələdəm. Nə edəsən ki, taleyi belə gətirib ki, gözleri 95 faiz demək olar ki, görmür. Deməliyəm ki, elə qurumlarımız, nazirliyimiz var ki, onların gözü görür kor deyil.

Axı bizim xalqımız çoxəsrlik humanist xalqdır, xeyriyyəçiliyimiz bütün dünyaya bəllidir. Nədən Givi kimi gözəndən əlil insanlara lazımı köməklik etməsinlər. Axı doğma Azərbaycanımız yaxşılarla doludur...